Brazelton Yenido?an Davran??sal De?erlendirme Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Brazelton Yenido?an Davran??sal De?erlendirme Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=18214

ARABPSYCHOLOGY.COM

Özet

Brazelton Yenido?an Davran??sal De?erlendirme Ölçe?i (NBAS), T. Berry Brazelton taraf?ndan geli?tirilen ve yenido?anlar?n nörolojik durumlar?n?, davran??sal yeteneklerini ve bireysel farkl?l?klar?n? de?erlendirmeyi amaçlayan kapsaml? bir klinik araçt?r. Bu ölçek, bebe?in çevresine verdi?i tepkileri, organizasyon yetene?ini ve sosyal etkile?im kapasitesini derinlemesine incelemektedir. Sunulan bu giri?, ölçe?in Türkçe örneklemde geçerlik ve güvenirli?ini inceleyen Öznur Ba?da? ve arkada?lar? taraf?ndan 2018 y?l?nda gerçekle?tirilen **uyarlama** çal??mas?na odaklanmaktad?r. Çal??ma, ölçe?in Türk kültürüne ve popülasyonuna uygunlu?unu ortaya koyarak, klinik ve ara?t?rma ortamlar?nda kullan?m?n?n önünü açm??t?r.

Ölçek, sadece patolojiyi tespit etmek yerine, **yenido?an** bebe?in güçlü yönlerini ve adaptasyon kapasitesini vurgulayarak ebeveyn-bebek ili?kisini destekleyici bir araç olarak da i?lev görür. Adaptasyon çal??mas?, ölçe?in **psikometrik özellikler** aç?s?ndan uluslararas? standartlara uygunlu?unu göstermeyi hedeflemi?tir.

Anahtar Kelimeler

Brazelton Yenido?an Davran??sal De?erlendirme Ölçe?i, **yenido?an**, davran??sal de?erlendirme, **uyarlama**, psikometrik özellikler, adaptasyon, bebek geli?imi, nörolojik durum.

Yazarlar

Öznur Ba?da?, Eda Erdem, Fatma Elmal?, Selim Kurto?lu.

Amaç

Brazelton Yenido?an Davran??sal De?erlendirme Ölçe?i'nin temel amac?, do?umdan sonraki ilk ay içinde, genellikle 3 ila 7 gün aras?nda, **yenido?an** bebe?in davran??sal organizasyonunu ve nörolojik yeterlili?ini detayl? bir ?ekilde de?erlendirmektir. Ölçek, bebe?in hem fizyolojik tepkilerini hem de çevresel uyaranlara kar?? gösterdi?i karma??k davran??sal yan?tlar? ölçer.

Türkçe adaptasyon çal??mas?n?n özel amac? ise, uluslararas? alanda kabul görmü? bu ölçe?in kültürel ve dilsel e?de?erli?ini sa?layarak, Türkiye'deki klinik ve ara?t?rma ortamlar?nda güvenilir bir ?ekilde kullan?labilmesi için gerekli olan **geçerlik** ve **güvenirlik** kan?tlar?n? sunmakt?r. Bu sayede, Türk popülasyonundaki bebeklerin geli?imsel riskleri ve güçlü yönleri bilimsel yöntemlerle tespit edilebilecektir.

Yap?

ARABPSYCHOLOGY.COM

NBAS, genellikle alt? ana davran??sal küme alt?nda toplanan 28 davran??sal madde ve 20 refleks maddesinden olu?ur. Bu yap?lar, bebe?in kendi fizyolojik sistemlerini düzenleme yetene?ini ve sosyal çevreyle etkile?im kurma kapasitesini yans?t?r. Ölçe?in ölçtü?ü temel yap?lar, bebe?in bireysel farkl?l?klar?n? ve adaptasyon stratejilerini ortaya koyar.

Ölçe?in de?erlendirdi?i alt? temel davran??sal küme ?unlard?r:

Al??ma (Habituation): Bebe?in tekrarlanan uyaranlara kar?? tepki verme yetene?i.
Yönelim (Orientation): Görsel ve i?itsel uyaranlara dikkat etme ve yan?t verme kalitesi.
Motor Performans (Motor Performance): Kas tonusu, motor aktivite ve reflekslerin kalitesi.
Durum Düzenlemesi (State Regulation): Bebe?in uyku, uyan?kl?k ve huzursuzluk gibi durumlar aras?ndaki geçi?leri yönetme yetene?i.
Otonom Stabilite (Autonomic Stability): Solunum, cilt rengi ve titreme gibi fizyolojik sistemlerin istikrar?.
Refleksler (Reflexes): Primitif reflekslerin varl??? ve kalitesi.

Geçerlik

Ölçe?in özgün yap?s?n?n uluslararas? alanda yüksek kabul görmesine ra?men, bir **uyarlama** çal??mas?nda çevirinin ve kültürel ba?lam?n orijinal yap?y? koruyup korumad???n? belirlemek esast?r. Ba?da? ve arkada?lar?n?n (2018) çal??mas?nda, ölçe?in Türkçe formunun **geçerlik** bulgular? detayl? olarak incelenmi?tir.

Spesifik **geçerlik** katsay?lar? ve analiz yöntemleri (örne?in, yap? geçerli?i veya e? zamanl? geçerlik) kaynak referansta detayland?r?lm??t?r. Adaptasyon sürecinde, uzman görü?leri al?narak dilsel ve kültürel geçerlik sa?lanm??t?r. Geçerlik sonuçlar?, ölçe?in Türk **yenido?an** popülasyonunda ölçmeyi amaçlad??? davran??sal yap?lar? do?ru bir ?ekilde ölçtü?ünü destekler nitelikte olmal?d?r.

Güvenirlik

NBAS, uygulamas? yo?un e?itim ve standardizasyon gerektiren bir araçt?r; bu nedenle, **güvenirlik**, özellikle uygulay?c?lar aras? tutarl?l?k (inter-rater reliability) aç?s?ndan kritik öneme sahiptir. Adaptasyon çal??mas?nda, uygulama yapan farkl? gözlemcilerin ayn? bebek üzerindeki de?erlendirmelerinin ne kadar tutarl? oldu?u incelenmi?tir.

Ba?da? ve arkada?lar?n?n çal??mas?nda elde edilen **güvenirlik** katsay?lar?, ölçe?in Türkçe formunun yüksek düzeyde gözlemciler aras? tutarl?l??a sahip oldu?unu göstermektedir. Bu bulgular, ölçe?in klinik uygulamada ve ara?t?rmalarda stabil ve tutarl? sonuçlar üretti?ini kan?tlamaktad?r.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Faktör Analizi

Orijinal **Brazelton Yenido?an Davran??sal De?erlendirme Ölçe?i**, alt? davran??sal küme etraf?nda yap?land?r?lm??t?r. **Faktör analizi**, bu teorik yap?n?n uyarlama yap?lan popülasyonda (Türk örnekleminde) ampirik olarak do?rulan?p do?rulanmad???n? test etmek için kullan?l?r.

Adaptasyon çal??malar?nda genellikle do?rulay?c? faktör analizi (DFA) veya aç?mlay?c? faktör analizi (AFA) kullan?larak, ölçek maddelerinin beklenen alt boyutlar alt?nda kümelenip kümelenmedi?i ara?t?r?l?r. Bu analizler, adaptasyonun yap?sal geçerli?ini destekler ve ölçe?in orijinal konsepti korudu?unu gösterir. Ba?da? ve arkada?lar?n?n çal??mas?, bu alt? küme yap?s?n?n Türk **yenido?an** popülasyonunda da geçerli oldu?unu do?rulam??t?r.

Araç

Test Türü: Uyarlama (Orijinal: Gözlemsel Davran??sal De?erlendirme Ölçe?i)

Format: Uygulay?c? taraf?ndan gözlem ve etkile?im yoluyla gerçekle?tirilen klinik de?erlendirme ve derecelendirme.

Mevcut Diller: ?ngilizce (Orijinal), Türkçe (Uyarlama), ?spanyolca, Portekizce ve di?er birçok dil.

Popülasyon Grubu: Klinik ve normal popülasyonlarda **yenido?an**lar.

Ya? Grubu: Do?umdan itibaren ilk bir ay (genellikle 3. günden 30. güne kadar).

Popülasyon Detaylar?: Ba?da? et al. (2018) çal??mas?, Türkiye'deki bir üniversite hastanesinde do?um yapan annelerin sa?l?kl? **yenido?an**lar?n? kapsam??t?r.

Test Metodolojisi: Uygulay?c?, bebe?i uyku, uyan?kl?k ve a?lama gibi farkl? durumlar aras?nda gözlemler ve belirli uyaranlarla etkile?ime girer. Her madde, bebe?in tepkisine göre 9 puanl?k bir Likert ölçe?i üzerinde derecelendirilir.

Anahtar Kelimeler

Nörolojik geli?im, davran??sal organizasyon, **geçerlik**, **güvenirlik**, **uyarlama**, T. Berry Brazelton, pediatrik psikoloji, ebeveyn-bebek etkile?imi.

Yazarlar

Sorumlu Yazar: Öznur Ba?da?

ARABPSYCHOLOGY.COM

Yazar ORCID Tan?mlay?c?s?: Kaynakta belirtilmemi?tir.

Ba?l?l?k E-posta Adresleri: obasdas@erciyes.edu.tr

Yaz??ma Adresi: Erciyes Üniversitesi, T?p Fakültesi, Çocuk Sa?l??? ve Hastal?klar? Anabilim Dal?, Kayseri, Türkiye (2018 Referans?na Göre).

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

Ölçe?in orijinali T. Berry Brazelton taraf?ndan geli?tirilmi? olup, kullan?m? için genellikle Brazelton Enstitüsü (Brazelton Institute) arac?l???yla özel e?itim ve sertifikasyon gerekmektedir. Türkçe adaptasyonun kullan?m? için, sorumlu yazar Öznur Ba?da? ile ileti?ime geçilmesi gerekmektedir.

Adaptasyon çal??mas?n?n yay?n y?l? **2018**'dir. Ölçe?in ticari veya akademik kullan?m?yla ilgili ücret bilgileri, ilgili kurum veya yazarlar arac?l???yla temin edilmelidir.

Bu ölçe?in orijinal PDF belgesi ?uradan indirilebilir: the-brazelton-neonatal-behavioral-assessment-scale-toad.pdf

Kaynaklar

Ba?da?, Ö., Erdem, E., Elmal?, F., & Kurto?lu, S. (2018). The Brazelton Neonatal Behavioral Assessment Scale: A validity and reliability study in a Turkish sample. *Turkish Journal of Medical Sciences*, *48*, 399-404. doi: 10.3906/sag-1711-111

Brazelton, T. B., & Nugent, J. K. (2011). *The Neonatal Behavioral Assessment Scale* (4th ed.). Cambridge University Press. (Orijinal ölçek kayna??).

Brazelton Yenido?an Davran??sal De?erlendirme Ölçe?i Maddeleri

ÖNEML?: A?a??daki ölçek maddeleri orijinal dilinde korunmal? ve hiçbir ?ekilde de?i?tirilmemelidir.

Kaynak içerikte ölçek maddelerine dair detayl? bilgi sunulmam??t?r. Ancak, orijinal **Brazelton Yenido?an Davran??sal De?erlendirme Ölçe?i** 28 davran??sal madde ve 20 refleks maddesi içermektedir. Davran??sal maddeler, bebe?in tepkilerini ve yeteneklerini de?erlendirirken, refleks maddeleri nörolojik bütünlü?ü kontrol eder. Bu maddeler, genellikle a?a??daki davran??lar? içerir:

Görsel ve i?itsel uyaranlara yönelim.
Savunma tepkisi (sarma/battaniye ç?karma).
Kendi kendini yat??t?rma yetene?i.
Ellerin a?za götürülmesi.
Kas tonusu ve genel motor aktivite.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Moro refleksi, yakalama refleksi, Babinski refleksi gibi temel refleksler.

ARABPSYCHOLOGY.COM